
Catalogus van de Spinnen van België
Deel XII
Metidae

---

door Jos JACOBS*

* Hulzenstraat 122
B- 3570 ALKEN

INHOUD

Samenvatting	46
Abstract	46
Inleiding	46
Lijst van de Belgische Metidae	47
Bespreking van de soorten	47
Geraadpleegde literatuur	49
Verspreidingskaarten	51

SAMENVATTING

Catalogus van de spinnen van België, deel 12. De Metidae.

Een catalogus van onze Belgische Metidae-soorten wordt gegeven, samen met een verspreidingskaart per soort.

ABSTRACT

Catalogue of the spiders of Belgium, XII part. The Metidae.

A catalogue is given of our Belgian metidae spiders, together with a distribution map of each species.

INLEIDING

In 1896 verscheen "Les Arachnides de Belgique (2e partie)" van L. BECKER waar in toen een drietal soorten werden vermeld. (Ann. Soc. Ent. Belg., 21: 45-62).

In 1943 vermeldde DENIS J. in zijn "Notes sur la faune des Hautes-Fagnes en Belgique: IX Araneidea." een vierde soort, toen nog genoemd *Meta segmentata mengei* (BLACKWALL). (Bull. Mus. R. Hist. Nat. Belg. XIX, nr.12:1-28, fig. 1-7).

Van J. KEKENBOSCH verscheen in 1969 "*Meta merianae* var. *celata* (BLACKWALL), nouvelle pour la Faune de Belgique" (Bull. Ann.Soc. R. Ent. Belg., 105:71). Deze publicatie vernoemde een variatie in abdomentekening bij de soort *Meta merianae*.

Voor de nomenclatuur hebben de auteurs zich op volgende werken gebaseerd:

"Spiders of Great Britain en Ireland" van M.J. ROBERTS (1985);

"Bibliographia Araneorum" van P. BONNET (1945-61) en de

"Herziene soortenlijst van de Belgische spinnen" van R. BOSMANS & J.P. MAELFAIT (1986).

De hier verwerkte gegevens zijn afkomstig van de verzamelingen van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, van het Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud (Dir. Prof. Dr. H. DUMONT) van de R.U.G. en van volgende personen: M. ALDERWEIRELDT, Dr. L. BAERT, Prof. Dr. J. HUBLE, J. JACOBS, M. JANSSEN, J. KEKENBOSCH, J. VAN KEER, M. RANSY en H. VANUYTVEN, allen leden van de Belgische Arachnologische Vereniging (Arachnologia Belgica). Wij danken dan ook hier deze personen, in het bijzonder Dhr. M. RANSY voor zijn hulp op het K.B.I.N. en Herman VANUYTVEN voor de hulp bij het verwezenlijken van de tekstverwerking en de kaarten.

Datum van afsluiten: 1 januari 1990.

LIJST VAN DE BELGISCHE METIDAE

Problemen ontstonden in het verleden door de indeling van de soorten bij een andere familie. De familiekenmerken leunen inderdaad zeer dicht aan met de familie ARANEIDAE en met de familie TETRAGNATHIDAE.

De hogervermelde recente publicaties zonderen de soorten echter af onder de benaming METIDAE.

In "Herziene soortenlijst van de Belgische spinnen" van R. BOSMANS & J.P. MAELFAIT (1986) is het geslacht *Zygiella* eveneens vermeld onder de *Metidae* familie.

In 1987 verscheen de "Catalogue des Araignées de Belgique 3e partie, les ARANEIDAE" van M. RANSY en L. BAERT. Hier werd het geslacht *Zygiella* opgenomen bij de ARANEIDAE.

SOORTEN

Familie Metidae.

Metellina segmentata (CLERCK, 1757)

Metellina mengi (BLACKWALL, 1869)

Metellina merianae (SCOPOLI, 1773)

de var. *celata* is louter informatief aangegeven.

Meta menardi (LATREILLE, 1804)

In Engeland, Duitsland en Frankrijk komt nog een vijfde soort voor nl. *Meta bourneti* SIMON, 1922. Het is dus zeer waarschijnlijk dat deze spin ook kan voorkomen in onze gewesten. In de vermelde collecties is ze niet aanwezig.

Om duidelijk het onderscheid tussen *Metellina mengi* en *Metellina segmentata* weer te geven is verder in dit deel een fenologische curve weergegeven.

BESPREKING VAN DE SOORTEN.

Metellina segmentata (CLERCK, 1757)

SYNONIEM: *Meta segmentata* (CLERCK)

GEOGRAFISCHE VERSPREIDING: Duitsland, Frankrijk, Groot Hertogdom Luxemburg en Nederland.

VERSPREIDINGSKAART NR. 1.

VINDPLAATSEN. - ANTWERPEN: Antwerpen, Antwerpen L.O., Borsbeek-Mortsel, Brasschaat, De Zegge, Deurne, Edegem, Ekeren, Geel, Hobokense polder, Hombeek, Kalmhout, Kalmthout, Olmen bij Haacht, Oud Turnhout, Retie, Schilde, Turnhout, Wijnegem, Wilrijk, Wommelgem. - BRABANT: Anderlecht, Auderghem, Beersel, Bois des Capucins, Brussel, Epegem, Forêt de Soignes, Genval, Gooik, Groenendael, Haacht, Heverlee, Hofstade, Humbeek, Kapelle op den Bos, Keerbergen, Meise, Muizen, Ohain, Orp le Grand, Ottignies, Rixensart, Sept Fontaines, Sint Martens Bodegem, St. Genesius Rode, St. Joost ten Noode, St. Lambrechts Woluwe, Tervuren, Ukkel, Walenbos, Waterloo, Wommel, Woluwe, Zemst. - HAINAUT: Barbençon, Bois de Ghlin, Bonsecours, Centre rech. bi. d'Archies, Gozée, Mignault, Montignies le Tilleul, Quaregnon, Silly, Solre sur Sambre, Thuin, Virelles. - LIMBURG: Alken, As, As (Niel bij As), Bree, Diepenbeek, Genk, Ham, Hasselt, Koersel, Maaseik, Molenbeersel, Neerpelt, Zutendaal. - LIEGE: Amay, Antheit, Baraque Michel, Bevercé, Bléret, Bois Mery, Eben-Emael, Ferrières, Francorchamps, Haute Fagnes, Hautes Fagne, Hautes-fagnes, Hockai, La Calamine, Lixhe, Moha, Ouffet, Remouchamps, Seraing, Spa, Voeren, Wandre, Wanne, Wanze. - LUXEMBOURG: Amonines, Anlier, Bihain Baraque Fraiture, Bouillon, Buzenol, Ethe, Ethe Buzenol, Florenville, Forêt d'Anlier, Hachy, Laroche en Ardenne, Meix dt Virton, Noirefontaine, Orval, Poix St.Hubert, Suxy, Tintange, Torgny, Vielsalm, Villers devant Orval, Virton. - NAMUR: Bouges, Boussu en Fagne, Brûly de Pêche, Bure-Tellin, Cerfontaine, Clermont, Clermont lez

Walcourt, Couvin, Cul des Sarts, Eprave, Ferage, Hastière, Hermeton sur Meuse, Heure en Famenne, Houx, Jemelle, Namen, Rochefort-Belvaux, Rosée, Sileureux, Treignes, Vencimont, Villers sur Lesse, Winenne. - OOST-VLAANDEREN: Afsnee, Ten Broucke, Drongen, Bourgoyen, Gent, Gontrode, Mariakerke, Moorsel, Nazareth, Waasmunster, Zwijnaarde. - WEST-VLAANDEREN: Blankaart, De Haan, De Panne, Koksijde, Lombardsijde, Mariakerke, Nieuwpoort, Oostduinkerke, Westende, Westhoek, Zeebrugge.
 HABITAT: Overal vertegenwoordigd, zowel in bomen, struiken, grassen en rondom gebouwen.
 FENOLOGIE: In de late zomer en herfst aanwezig als volwassen exemplaren.

Metellina mengei (BLACKWALL, 1869)

SYNONIEM: *Meta segmentata mengei* (BLACKWALL)

Meta mengei (BLACKWALL)

GEOGRAFISCHE VERSPREIDING: Duitsland, Frankrijk, Groot Hertogdom Luxemburg en Nederland.

VERSPREIDINGSKAART NR. 2.

VINDPLAATSEN. - ANTWERPEN: Antwerpen L.O., Blaasveld, Deurne, Herentals, Hobokense polder, Oelegem, Postel, Rijkvorsel, Rijmenam, Schilde, Schoten, Wijnegem, Wilrijk, Wommelgem. - BRABANT: Auderghem, Bosvoorde, Forêt de Soignes, Hofstade, Kapelle op den Bos, Keerbergen, La Roche, Limal, Limelette, Rixensart, Sept Fontaines, St. Genesius Rode, Tervuren, Tielt-Winge, Ukkel, Walenbos, Woluwe, Zemst. - HAINAUT: Barbençon, Bois de Ghlin, Ciply, Couillet-Queue, Donstiennes, Ghlin, Houdeng, Aimeries, Marcinelle-Bruyere, Presles (Ht), Quaregnon, Rance, Silly, Vergnies (Ht), Virelles. - LIMBURG: As, As (Niel bij As), Hamont, Hasselt, Maasmechelen, Meeuwen, Teuven. - LIEGE: Antheit, Baraque-Michel, Bihain, Bois d'Hees, Eben-Emael, Eupen, Ferrieres, Hockai, Huccorgne, La Gleize-Andrimont, Lanaye, Lixhe, Logne (Vieuxville), Malmedy, Mont Rigi, Sougne-Remouchamps, Spa. - LUXEMBOURG: Amonine, Baraque-Fraiture, Bouillion, Buzenol, Chiny, Etalle, Ethe, Florenville, Forêt d'Anlier, Habay la Neuve, Harsin, Herbeumont sur Semois, Hotton, La Roche en Ardenne, Melreux, Muno, Nassogne, Ny, Orval, Ozo, Torgny, Villers devant Orval. - NAMUR: Bourseigne, Braibant (Ciney), Brûly de Pêsche, Cerfontaine, Ciergnon, Clermont les Walcourt, Crupet, Cul des Sarts, Dion, Dourbes, Ferage, Frasnès, Gimmée, Heure-en-Famenne, Leffe, Malonne, Nismes, Oignies en Thierache, Rivière, Rochefort, Rochefort-Belvaux, Treignes, Vencimont, Waulsort, Willerzie, Winenne. - OOST-VLAANDEREN: Assenede, Everbeek, Haaltert, Moorsel, Ronse, St. Denijs Westrem, Zwijnaarde. - WEST-VLAANDEREN: Koksijde, Oostduinkerke, Zedelgem.

HABITAT: Overal vertegenwoordigd, zowel in bomen, struiken, grassen en rondom gebouwen.

FENOLOGIE: Volwassen exemplaren worden aangetroffen in de lente en vroege zomer.

Metellina merianae (SCOPOLI, 1773)

SYNONIEM: *Meta merianae* (SCOPOLI).

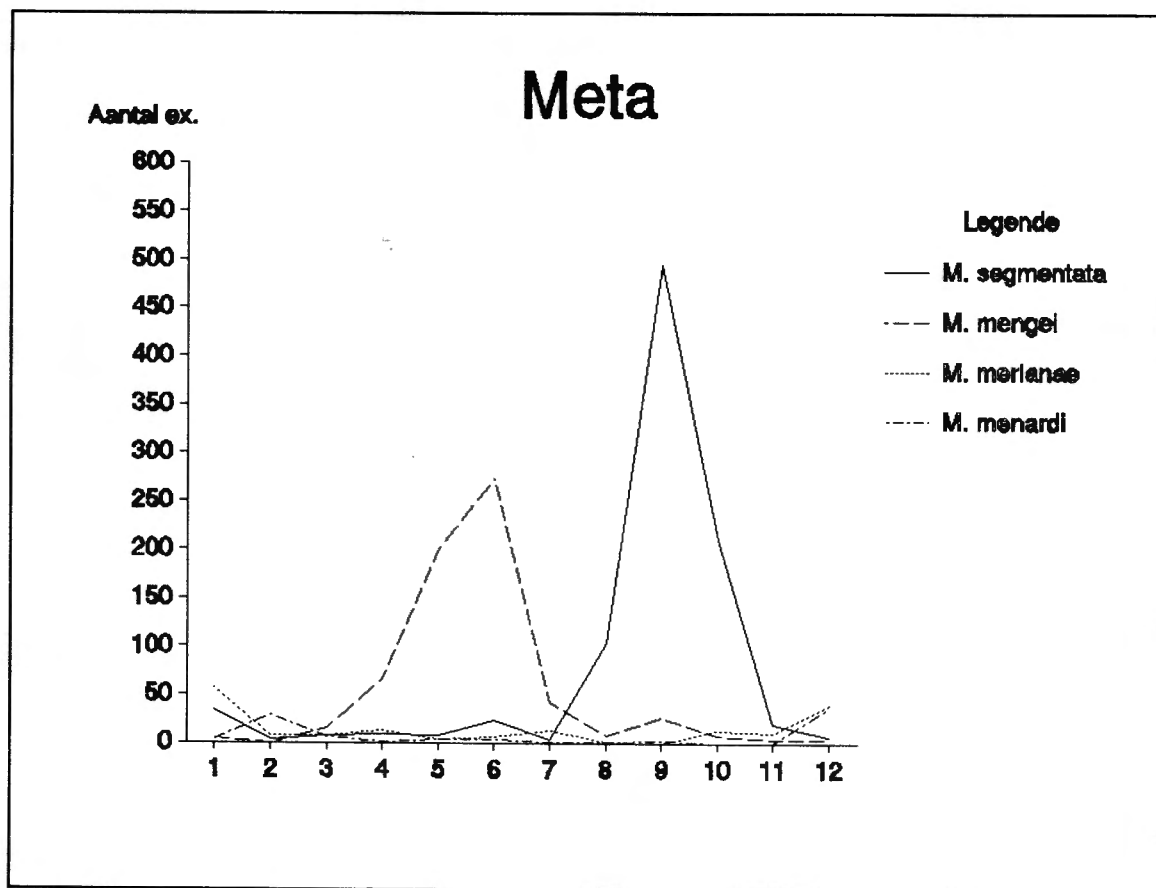
GEOGRAFISCHE VERSPREIDING: Duitsland, Frankrijk, Groot Hertogdom Luxemburg en Nederland.

VERSPREIDINGSKAART NR. 3.

VINDPLAATSEN. - ANTWERPEN: De Panne, Hoboken, Oelegem, Oostduinkerke, Wilrijk, Wommelgem. - BRABANT: Forêt de Soignes, Humbeek, Walenbos, Zemst. - HAINAUT: Abbaye d'Aulne, Barbençon, Gozée, Rièzes. - LIMBURG: Bree, Genk, Molenbeersel, Reppel. - LIEGE: Ben-Ahin, Esneux, Hautes Fagnes, Ivoz-Ramet Ramioul, Jalhay, Losheimergraben, Remouchamps, Sy. - LUXEMBOURG: Buzenol, Hastière-Lavaux, Mortehan, Redu, Torgny. - NAMUR: Brûly de Pesches, Castillon (Wtt), Han sur Lesse, Jemelle, Justin, Membre, Nismes, Rochefort-Belvaux, Villers le Gambon, Waulsort. - WEST-VLAANDEREN: De Panne.

HABITAT: De spin heeft een voorkeur voor beschaduwde, vochtige omgeving. Ook op lage beplantingen indien in een vochtige omgeving.

FENOLOGIE: Volwassen exemplaren worden aangetroffen gedurende gans het jaar met een licht voorkeur voor de maanden december en januari.

Meta menardi (LATREILLE, 1804)

BIBLIOGRAFISCHE REFERENTIE:

GEOGRAFISCHE VERSPREIDING: Duitsland, Frankrijk, Groot Hertogdom Luxemburg en Nederland.

VERSPREIDINGSKAART NR. 4.

VINDPLAATSEN. - HAINAUT: Barbencon, Landelies, Presles, Ragnies. - LIEGE: Ben Ahin, Esneux, Remouchamps, Tilff. - LUXEMBOURG: Bomal sur Ourthe, Harmoncourt, Morte han. - NAMUR: Anhee et Bouvignes, Anseremme, Bauche, Dave, Eprave, Floreffe, Goyet, Han sur Lesse, Hanne sur Lesse, Hastière-Lavaux, Membre, Mozet, Nismes, Onoz-Spy, Petigny, Samson, Spy, Tiennebiewmont, Villers le Gambon.

HABITAT: Voorkeur voor kelders, grotten, open buitengebouwen, steeds vochtig en voldoende donker.

FENOLOGIE: December, januari en februari zijn de perioden van volwassenheid.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

BONNET, P. 1945-1961 - Bibliographia Araneorum - Toulouse: 5649 pp.

BOSMANS, R. & MAELFAIT, J.P. - 1969 - Herziene soortenlijst van de Belgische spinnen. *Nwsbr. Belg. Arachnol. Ver.*, 3: 9-29.

BRIGNOLI, P.M. - 1983 - A catalogue of the Araneae described between 1940 en 1981. - Manchester University Press, Manchester: 1-755.

- DE BLAUWE, R & BAERT, L. - 1981 - Catalogue des araignées de Belgique. Première partie: Les Agelenidae. *Bull. Inst. r. Sci. nat. Belg.*, 53: 1-37, 18 kaarten.
- KEKENBOSCH, J., BOSMANS, R. & BAERT, L. - 1977 - Soortenlijst van de Belgische spinnen. *Studiedokument nr. 11 van het K.B.I.N.*, 1-28.
- LOCKET, G.H. & MILLIDGE, A.F. - 1951 - British Spiders. - Ray Society, London., I: 1-294, figs 1-143.
- LOCKET, G.H. & MILLIDGE, A.F. - 1953 - British Spiders. - Ray Society, London., II: 1-499, figs 1-254.
- LOCKET, G.H., MILLIDGE, A.F. & MERRETT, P. - 1974 - British Spiders. - Ray Society, London, III: 1-315 + VII, figs 1-75, maps 1-612. -
- RANSY, M. & BAERT, L. - 1985 - Catalogus van de spinnen van België deel II. De Cribellatae. - *Studiedokumenten van het K.B.I.N. nr. 25*, 1-23, 22 kaarten.
- RANSY, M. & BAERT, L. - 1987 - Catalogus van de spinnen van België deel III. De Araneidae. - *Studiedokumenten van het K.B.I.N. nr. 36*, 1-41, 38 kaarten.
- ROBERTS, M.J. - 1985 - Spiders of Great Britain and Ireland. Vol Atypidae tot Theridiosomatidae. Harley Books, 229 pp.
- ROEWER, C.F. - 1942 - Katalog der ARANEAE von 1758 bis 1940, bzw. 1954. - Vol.I.(Bremen): 1-1040.
- ROEWER, C.F. - 1945 - Katalog der ARANEAE von 1758 bis 1940, bzw. 1954. - Vol.II & III (Bruxelles): 1-1751.
- JANSSEN, M. & BAERT, L. - 1987 - Catalogus van de spinnen van België deel IV. De Salticidae. - *Studiedokumenten van het K.B.I.N. nr. 43*, 1-32, 42 kaarten.
- WIEHLE, H. - 1931 - in Dahl, Tierwelt Deutschlands 23, 1-136, Jena Veb Gustav Fischer Verlag.

